

Zpravodaj

NDM

listopad 2002

NÁRODNÍHO DIVADLA MORAVSKOSLEZSKÉHO

Jacques Fromental Halévy (1799-1862)

ŽIDOVKA (La Juive)

Současný Berliozův, uznávaný profesor skladby na pařížské konzervatori, jehož žáky byli mj. J. Offenbach a Ch. Gounod, začínal žádou tehdy populárních zpěvohru typu opéra comique. Postupně však svou tvorbou doplnil trojici nejslavnějších mistrů francouzské velké opery, Aubera a Meyerbeera. Halévyho jméno se nesmazatelně vepsalo do operních dějin stejným dílem ŽIDOVKA, které mu od premiéry v Paříži v únoru 1835 přinášelo světový ohlas. Poutavé, ale nejednoduché libretu se strukturou děje, postavenou na problémovém soužití dvou odlišných společensko-náboženských komunit ve středověku, napsal divadelní básník Eugène Scribe (1791-1861). Vše se odehrálo v Kostnici, na počátku zasedání pověstného církevního koncilu r. 1414, který vyústil v tragické následky pro Mistra Jana Husa. Také protagonisující operního příběhu – židovského zlatníka Eléazara a jeho adoptivní dceru Rachel, zamilovanou do věrolomného křesťanského bojovníka Léopolda, nečekálo nic dobrého: v důsledku fanatických náboženských sporů mezi katoliky a jinověrci, byla židovská dvojice stíhána nenávistí a netolerancí kostnických měšťanů. O hudebnit je v textu rovněž zmínka – přesněji řečeno se o nich zpívá, pochopitelně jen jako o kacích – nepřátelích katolické církve. Opera v rámci historizujícího kolortu vyniká mohutnými sbory, velkými lyrickými sóly a efektními ansamblami. Přestože je nabita vznurěním situacemi a drsnými konflikty, netrpí samoučelností. Halévy, vytříbený profesionál, obhájil svůj kompoziční jazyk o náznaky synagogální hudby a výstižně propracoval charakteryst postav, zvláště Eléazara, Rachel a jejich protihráče, kardinála de Brognina. Od pařížské premiéry díla návštěvníky operních divadel všude na světě především dojimal osud dívky Rachel, představitelky hlavní ženské role.

Opera ŽIDOVKA se stala nedílnou součástí kmenového repertoáru předních operních scén až do roku 1935. Následujícímu období diktatury pochopitelně humanitní poslevnost díla nemohlo vyhovovat. V našich zemích zazněla ŽIDOVKA poprvé v německém překladu libreta v Brně (1837) a v následujícím roce v Praze. Opera byla tam též opakována studována až do posledního koncertního provedení díla v roce 1935. Po válce se realizovala významná inscenace ŽIDOVKY v Opavě, v režijním pojetí Ilij Hylase (duben 1963). Generace ostravských milovníků oper s melodickou hudbou a nádhernými sólovými party slýchávaly Halévyho ŽIDOVKU již od počátků české operní scény NDMS – tj. od sezóny 1921/22 a pak, po dalším odstupu opět v třicátých letech. Záslužnou iniciativou současněho vedení opery NDMS bude zmíněné francouzské dílo s nevšedním myšlenkovým poslevností nastudováno jako první operní premiéra 2002/2003.

Opera ŽIDOVKA na libretu E. Scribea v českém překladu Františka Charváta je připravována dirigentem Janem Šrubarem v režii hostujícího Michaela Taranta. Výtvarníci kostýmů je Dana Hálová j. h., výtvarníkem scény Milan Čech j. h., sboru se věnuje Jurij Galatenko, choreografii Igor Vejsada. Učinkují: J. Juríčková j. h./M. Pillárová (Prinzessin Eudoxie), M. Andrašovánová j. h./Y. Tannenbergerová j. h./T. Tesla (Rachel), A. Harant j. h./L. M. Vodička j. h. (Eléazar), V. Lomakin/V. Živný (Kardinál de Brogni), T. Černý j. h./P. Svetlík j. h./M. Vojtík j. h. (Prince Léopold), J. Kosec/V. Kupka (Ruggiero) ad.

MARTA TRNKOVÁ

Premiéra 16. listopadu 2002 v 19 hodin v Divadle Antonína Dvořáka
2. premiéra 17. listopadu 2002 v 17 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

Foto na titulní straně:

NA TY LOUCE ZELENÝ (Zdena Babrajová, Petra Fuchsová-Richterová, Eva Zbrožková, Anna Pszczolková, Jana Kurecková, Petr Miller, Jan Drahovszal, Josef Novák-Wajda, Václav Morys, Marcel Školoud, Roman Harok)

Foto Josef Hradil

zpravodaj národního divadla moravskoslezského v ostravě / listopad 2002

Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux:

HRA LÁSKY A NÁHODY

Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux (1688-1763) je dramatikem, jehož texty patří k „rodinnému stříbru“ francouzské klasické komedie. Není tak zříštený jako např. Molière, jeho doménou jsou rafinované noblesní dialogy, které zdálivé klouzou po povrchu a nabízejí jen lehkou zábavu na téma „on-on“. Omyl! Jakmile se čtenář či divák dosýta výsmyče, pod slupkou lehce plynoucí hříčky objeví jádro v podobě psychologické drobnokresby, zneponovené k touhy člověka manipulovat svým bližním, nadhled, s nímž autor tvorí originální variace na jedno z věčných témat, tedy lásku.

Hra lásky a náhody vás zavede do přepychového domu šlechtice Orgona, který netrpělivě očekává návštěvu ženicha své dcery. Budoucí manželé se dosud nikdy nespustili a shodu okolností dostanou stejný nápad: převlečou se za své služí, aby mohli toho druhého podrobit zkoušce, zjistit, co je zač. Do řady groteskních situací tak přivádějí sebe i své sloužící, kteří jsou zase nuceni hrát role páru...

V režii Radovany Lipuse uvidíte M. Rataje, P. Sýkoru, K. Vainarovou, V. Poláku, G. Mikulkovou, Z. Ratajského a F. Večeřu.

(piv)

Premiéra 2. listopadu 2002 v 19 hodin v Divadle Jiřího Myrona.

MUZIKÁLOVÝ KONCERT

(George Gershwin: *Rhapsodie v modrému, Američan v Paříži*

Andrew Lloyd Webber: *The Phantom of the Opera*)

Druhá premiéra operetního souboru NDM v této sezóně nabízí titul trochu netradiční – **Muzikálový koncert**. Ale vzhledem k tomu, že navazuje na nedlouhou tradici operetních a vánoční operetních koncertů, které se v posledních sezónách setkaly s velkým diváckým ohlasem, možná jeho zařazení do repertoáru NDM není až tak překvapivé.

V první části koncertu nazná dvě skladby George Gershwina – **Rhapsodie v modrému a Američan v Paříži**. Po úspěšném muzikálu *Crazy for You* se slavný Američan objevuje v Ostravě podruhé, tentokrát v koncertní podobě, v níž má šanci předvést se operetní orchestru NDM ve spolupráci s klavíristou, profesorem Janáčkým konzervatoře v Ostravě Michalem Bártem (*Rhapsodie v modrému*) a šéfem baletu NDM Igorem Vejsadou (*Američan v Paříži* – choreografie a sólo). Diriguje Karel Mládek.

Ve druhé části koncertu nabídne operetu NDM divákům českou raritu – „polokoncertní poloinscenování“ průřez slavným muzikálem **The Phantom of the Opera (Fantom opery)**. Jde o nejúčelovější provedení tohoto světového muzikálu Andrew Lloyd Webbera v České republice v instrumentaci bývalého šéfdirigenta operety NDM Ladislava Matějky. Diriguje současný šéfdirigent Karel Mládek, režisérsky se na provedení podílí Dagmar Hlubková, účinkují Olga Bezáčinská, Anna Pszczolková, Peter Svetlík, Marek Holý j. h., sólisté, hosté, sbor a orchestr operety NDM.

PAVLA BŘEZINOVÁ

Premiéra 9. listopadu 2002 v 19 hodin v Divadle Jiřího Myrona

Setkání klubu přátel operety Orfeus ve středu 6. listopadu v 18.30 hodin

představujeme

V březnu měla v Divadle Jiřího Myrona premiéru inscenace Calderónovy hry *Život je sen*, v níž hostovali tehdejší studenti posledního ročníku JAMU – třiaadvacetileté rodačka ze západních Čech **Katerina Vainarová** (Rosaura) a dvaadvacetiletý **Zdeněk Ratajský** (Segismundo). O tom, že jejich „hostování na zkoušku“ dopadlo dobré, svědčí mimo jiné fakt, že od této sezóny jsou oba novými členy činoherního souboru NDM a chystají se na první premiéru ve svém prvním angažmá – **Hru lásky a nábody**...

Proč se rozhodli Katerina Vainarová a Zdeněk Ratajský studovat právě herectví?

K. V. „*Io jsem se vždycky bála, že se mě někdo zeptá... No, protože jsem se zamílovala. Na gymplu ve druháku, na plese, do brozny krásnýho kluka. Kamarádku mi řekla, že je od nich z dramatáku – a tak jsem bned druhý den šupajdala do divadla na přijímacky. A udělala je. Nejdřív do loutkáře, pak jsem náhodou zaskakovala v jiném souboru za činoherní berečku. Začalo mě to bavit...“*

Z. R. „*Moje bistorka není tak vtipná jako Kateřiny. Já – vzbledem k tomu, že jsem z jižní Moravy – jsem k tomu byl víceméně od malíčka vedený. Chodil jsem do různých folklórních kroužků, pak jsme se přestěhovali do Brna a tam jsem začal hostovat v divadle... Vlastně díky mamine, která viděla jednou v tramvaji leták na konkurs do muzikálu. Já tam byl nejmladší – a vzali mě...“*

Zkoušte svoji první inscenaci v angažmá. V čem je to jiné oproti práci na Calderónovi, kdy jste byli hosté a „na zkoušku“?

K. V. „*Určitě je v tom větší pocit zodpovědnosti. Prostě najednou si musím uvědomovat, že už nejsem student a že už to nemůžu takové to, zkoušení pro radost – Samozřejmě, že JE to radost – ale je pro mě strašně zvláštní přijmout to, že jsem zaměstnaná, že za tu „radost“ dostávám peníze... Že už je to víc profesionální, už není tolit času na to si „brát“ a bledat některé věci...“*

Z. R. „*Já nevím... Já to tak neberu, že jsme nějací „zaměstnaní“... Neříkám, že bych to nebral vážně, to právě naopak, ale pořád si neprípouštím, že už to je ta krutá realita, kdy budeme brát měsíční plat a z něho budeme muset vyžít... V tomboletem je to pro mě kruté, že se už musím postarat sám o sebe, taky že jsme úplně změnili prostředí... Ostrava... je... zajímavá, jako město, ale... Dýčká z ní taková jiná atmosféra – ale opravdu dýčká. Svým způsobem je v něčem brozny krásná, třeba staré Vítkovice, to je prostě bomba...“*

K. V. „... nebo krásného bazar se starýma autama, tatrovkama v Mariánských Horách...“

Z. R. „... ale jinak si myslím, že jsme se tady vcelku rychle zabydli a skamarádili s berci. Že nás vzali velmi dobře mezi sebe – a to je fakt. Právě to byl jeden z důvodů, proč jsem chtěl jít sem do angažmá: že

tady je dobrá parta lidí. A to nikomu nikam nelezu. Že se tady s lidma dobré pracuje – a to málokde v divadle funguje...“

Je některá z inscenací činohry, která vás „bere“ a u které si třeba říkáte – škoda, že jsem tu nebyl/a před rokem...?

Z. R. „*Abycb řekl pravdu, já jsem jich ještě až tak moc neviděl, asi jenom čtyři nebo pět...“*

K. V. „*Já to mám také s Kravou svatbou – to je nádherná inscenace...“*

Z. R. „... jo, tak to ano...“

K. V. „... a Gábine Mikulkové její pozici mezi všemi těmi krásnými cblapky strašně závidím...“

Z. R. „*Já to mám úplně stejně: Kravku... (Ale počkej, vlastně to nemůžem, to dělal Šej Deák...)...“*

K. V. „*Proč? Podle mě je to asi nejlepší představení, co jsem tady viděla – režijně i herecky. A nejvíce mě na tom fascinuje, že se berci museli naučit flamenco. Ze tady režisér berce, nutí naučit se a dělat něco navíc. Ne že řekne – Tak tam běžte, něco zabratje, něco odříkejte... Ne. Chtěte brát v tombole? – tak budete umět flamenco. A to se mi tady brozň líbí...“*

Děkuji.

PAVLA BŘEZINOVÁ

drobnosti

– V anketě Divadelních novin, *UDÁLOST SEZÓNY - SÁZKA NA KVALITU* (Ceny SAZKY a Divadelních novin za sezonu 2001/2002) byli v kategorii „Herecký výkon sezóny bez ohledu na žánr“ nominováni členové činohry NDM **Milan Kačmarčík** (za roli Blanche – Tramvaj do stanice Touha) a **Anna Cónová** (Amanda ve Williamsově Skleněném zvěřinci – Divadlo Petra Bezruče). Milan Kačmarčík byl za ztvárnění role Blanche nominován také v kategorii „Činohra“.

– Baletní soubor NDM připravuje pro prosinec premiéru baletu P. I. Čajkovského *Labutí jezero* v nastudování hostující choreografky Iriny Strode. Na přípravě inscenace se podílí i baletní mistr a pedagog, bývalá sólistka baletu NDM paní **Libuše Kuklová**, která v této sezóně oslavila významné pracovní jubileum – 30 let v NDM. *Blahopřejeme*.

– Významné životní jubileum (70 let) oslaví 16. listopadu pan **Ivo Malíř**, dlouholetý člen operního sboru a tajemník opery NDM (SDO) a bývalý zástupek šéfa opery Národního divadla v Praze. *Blahopřejeme*.

– Baletní studio Národního divadla moravskoslezského přijme nové členy – děti 1. – 5. tříd ZŠ. Zájemci se mohou hlásit ve dnech pondělí – čtvrtk v 16.15 hodin na baletním sále Divadla Antonína Dvořáka u paní Heleny Hurýchové a Iriny Nazarenko.

– Národní divadlo moravskoslezské se zapojilo do pomoci divadlům postiženým povodněmi: 14. října odehrálo v DJM svou inscenaci *Shopping and Fucking* Činoherní studio v Ústí nad Labem, 16. října se Národní divadlo moravskoslezské zúčastnilo společné akce Magistrátu města Ostravy a ostravských kulturních institucí *Most přes rozbořené vody*.

hrajeme pro vás...

...v listopadu

balet

Petr Iljič Čajkovskij: **LOUSKÁČEK**

(choreograf Jaroslav Slavík j. h., dirigent Jan Šrubař) – DAD

Léo Delibes: COPPELIA

(choreograf Igor Vejsada, dirigent Karel Mládek) – DJM

činohra

Pedro Calderón de la Barca: ŽIVOT JE SEN

(režisér Petr Mančal j. h.) – DJM

Zoltán Egressy: PORTUGÁLIE

(režisér Michal Lang j. h.) – DAD (zkušebna)

Federico García Lorca: KRVAVÁ SVATBA

(režisér Juraj Deák) – DJM

Grigorij Gorin: KRÁLOVSKÉ HRY

(režisér Miroslav Kröbot j. h.) – DJM

Václav Havel: MOTÝL NA ANTÉNĚ

(režisér Bedřich Janaš) – DAD (zkušebna)

František Hrubín – Marek Pivovar:

ROMANCE PRO KŘÍDLOVKU

(režisér Radovan Lipus) – DJM

Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux:

HRA LÁSKY A NÁHODY

(režisér Radovan Lipus) – DJM – premiéra

Molière: SKAPINOVA ŠIBALSTVÍ

(režisér Radovan Lipus) – DAD

Joe Orton: KLÍCOVOU DÍRKOU

(režisér Juraj Deák) – DAD

William Shakespeare: KOMEDIE OMLÝŮ

(režisér Peter Gábor j. h.) – DAD

Arthur Schnitzler: MEZIHRA

(režisér Radovan Lipus) – DAD

Peter Turri: KLASIK V PORNOSHOPU

(režisér Radovan Lipus) – DAD (zkušebna)

Jaroslav Vostrý: ČAČHTICKÁ PANÍ

(režisér Radovan Lipus) – DJM – derniéra

Tennessee Williams:

TRAMVAJ DO STANICE TOUHA

(režisérka Věra Herajtová j. h.) – DAD

opera

Alexander Porfirjevič Borodin: KNÍZE IGOR

(dirigenti Tyrone Paterson j. h., Jan Šrubař, režisér Luděk Golat) – DAD

Divadlo Antonína Dvořáka

1. pátek

MIMO

16.00 – 17.00 hodin (oyer)

Johann Sigismund Kusser – Jaroslav Meier / **ERINDO**

19.00 – 21.25 hodin

Sk. D

Leoš Janáček / **KÁTA KABANOVÁ /**
Opera o třech dějstvích podle Ostrovského Bouře.

9. sobota

Sk. X.

19.00 – 21.15 hodin

Arthur Schnitzler / **MEZIHLA /**
Psychologická studie na téma: Milujete tě, Nemilujete tě, Miluješ mě? Milujeme se!

10. neděle

MIMO

17.00 – 19.10 hodin

Molière / **SKAPINOVA ŠIBALSTVÍ /**
Klasická taštařice. Dívčí a ironický škleb kontra nebežný hluoustou a lakomství.

2. sobota

Sk. PS 2

18.30 – 20.30 hodin

Petr Iljič Čajkovskij / **LOUSKÁČEK /**

Klasický balet.

GENERÁLNÍ SPONZOR BALETU SEVEROMORAVSKÁ ENERGETIKA

Rodinné vstupné. Děti do 15 let a doprovod – sleva 50% na vstupenku.

12. úterý

Sk. E

19.00 – 21.15 hodin

William Shakespeare / **KOMEDIE OMLÝŮ /**
Treskutá fraška plná půvabných situací, které plynou z prosté zámeny postav.

SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

13. středa

MIMO

19.00 – 21.30 hodin (zkušebna)

Václav Havel / **MOTÝL NA ANTÉNĚ /**
Slawomir Mrožek / **KOUZELNÁ NOC /**
Dvě anekdoty odhalují tajemství života! Zvláště pak v českých pomrézech.

SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

14. čtvrtok

ZADÁNO

19.00 – 21.15 hodin

William Shakespeare / **KOMEDIE OMLÝŮ /**
Treskutá fraška plná půvabných situací, které plynou z prosté zámeny postav.

SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

15. pátek

Sk. D

19.00 – 21.15 hodin

Tennessee Williams / **TRAMVAJ DO STANICE TOUHA /**
Sthrující psychologické drama.

SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

16. sobota

PP+MIMO

19.00 – 22.00 hodin – premiéra /

Jacques Fromental Halévy / **ŽIDOVKA (La Juive) /**
Velká tragická opera.

Divadlo Antonína Dvořáka

17. neděle 17.00 – 20.00 hodin – **2. premiéra / MP+MIMO** Jacques Fromental Halévy / **ŽIDOVKA (La Juive)** / Velká tragická opera.

19. úterý Sk. V. 19.00 – 21.15 hodin Arthur Schnitzler / **MEZIHRA /** Psychologická studie na téma: Milují tě, Nemiluješ mě? Miluješ se!

SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s., SPOZOR PŘEDSTAVENÍ e-on

20. středa MIMO 18.30 – 22.00 hodin Alexander Porfirjevich Borodin / **KNÍŽE IGOR /** Opera o čtyřech dějstvích / Nastudováno v ruském originále.

21. čtvrtok Sk. VII. 18.30 – 21.30 hodin Jacques Fromental Halévy / **ŽIDOVKA (La Juive)** / Velká tragická opera.

22. pátek MIMO 19.00 – 21.30 hodin Joe Orton / **KLÍČOVOU DÍRKOU /** Šokuječná erotická komedie.

SPOZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

23. sobota MIMO 17.30 – 18.45 a 20.00 – 21.15 hodin Peter Turrini / **KLASIK V PORNO-SHOPU /** Vše, co jste chtěli vědět o sexu, ale báli jste se na to pomyslet. (zkušebna) SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

Mládež do 18 let nepřistupuje.

24. neděle MIMO 17.00 – 19.30 hodin Bedřich Smetana / **HUBIČKA /** Líbezná opera o dvou dějstvích. Rodinné vstupné. Děti do 15 let a doprovod – sleva 50% na vstupenky.

26. úterý Sk. E 18.30 – 21.30 hodin Jacques Fromental Halévy / **ŽIDOVKA (La Juive)** / Velká tragická opera.

27. středa MIMO 17.30 – 18.45 a 20.00 – 21.15 hodin Peter Turrini / **KLASIK V PORNO-SHOPU /** Vše, co jste chtěli vědět o sexu, ale báli jste se na to pomyslet. (zkušebna) SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

Mládež do 18 let nepřistupuje.

28. čtvrtok MIMO 18.30 – 22.10 hodin Giuseppe Verdi / **AIDA /** Opera o čtyřech dějstvích. Nastudováno v italském originále.

29. pátek Sk. H 19.00 – 22.00 hodin Bedřich Smetana / **DVE VDOVY /** Komická opera o dvou dějstvích.

30. sobota MIMO 19.00 – 21.45 hodin (zkušebna) Zoltán Eggersy / **PORTUGÁLIE /** Tragikomédie o cestě nikam. SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

KLÍČOVOU DÍRKOU

Foto Josef Hradil

ERINDO

Foto Josef Hradil

Divadlo Jiřího Myrona

1. pátek Sk. H 18.30 – 21.20 hodin Johann Strauss / **VÍDEŇSKÁ KREV /** Klasická opereta z pera „mistra valčíků“. Veselý příběh z frívlné Vídni s tancem a Šampaňským.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

2. sobota PP+MIMO 19.00 – 21.45 hodin – **premiéra /** Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux / **HRA LÁSKY A NÁHODY /** Co se stane, když A miluje B, C šíří po D a nikdo z nich netuší, že A je ve skutečnosti C a D zase B?

SPOZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

3. neděla MP+MIMO 17.00 – 19.30 hodin – **1. repríza /** Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux / **HRA LÁSKY A NÁHODY /** Co se stane, když A miluje B, C šíří po D a nikdo z nich netuší, že A je ve skutečnosti C a D zase B?

SPOZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

5. úterý MIMO 17.30 – 19.00 a 20.00 – 21.30 hodin František Hrubín – Marek Pivovar / **ROMANCE PRO KRÍDLOVKU /** Poetickej inscenace o tom, že život a lásku jsou dary nad veškeré lidské sily. SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

6. středa Sk. II. 19.00 – 21.30 hodin Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux / **HRA LÁSKY A NÁHODY /** Co se stane, když A miluje B, C šíří po D a nikdo z nich netuší, že A je ve skutečnosti C a D zase B?

SPOZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

7. čtvrtok MIMO 19.00 – 21.15 hodin Pedro Calderón de la Barca / **ŽIVOT JE SEN /** Vrcholné drama o hledání vlastní tváře ve světě, který již svou lidskou tvář ztratil.

SPOZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

8. pátek MIMO 18.00 – 19.30 a 20.15 – 21.45 hodin Jaroslav Vostrý / **ČACHĀTICKÁ PANÍ – dernéra /** Komorní krvavá studie pro otrlé a otužilé publikum.

SPOZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

9. sobota PP+MIMO 19.00 – 21.45 hodin **MUZIKÁLOVÝ KONCERT – premiéra** GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

10. neděla MP+MIMO 17.00 – 19.30 hodin **MUZIKÁLOVÝ KONCERT – 2. premiéra**

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

12. úterý MIMO 19.00 – 21.00 hodin Rudolf Friml / **KRÁL TULÁKU – deméra /** Velká romantická opera o básníku, rebelovi a milovníku krásných žen Vil-lonovi / Dílo je uvedeno po dohodě s agenturou Tams – Witmark, New York.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

13. středa Sk. F 19.00 – 21.30 hodin Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux / **HRA LÁSKY A NÁHODY /** Co se stane, když A miluje B, C šíří po D a nikdo z nich netuší, že A je ve skutečnosti C a D zase B?

SPOZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

14. čtvrtok Sk. C 19.00 – 21.15 hodin Pedro Calderón de la Barca / **ŽIVOT JE SEN /** Vrcholné drama o hledání vlastní tváře ve světě, který již svou lidskou tvář ztratil.

SPOZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

15. pátek MIMO 19.00 – 21.30 hodin Jára Beneš / **NA TÝ LOUCE ZELENÝ /** Lidová opereta.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

Divadlo Jiřího Myrona

derniéry

16. sobota 19.00 – 20.45 hodin

Sk. PS Eduard Künneke / **BRATRÁNEK Z BATÁVIE** / Komorní hudební komedie.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

19. úterý 18.30 – 21.20 hodin

MIMO Frederick Loewe - Alan Jay Lerner / **MY FAIR LADY** / Muzikál podle hry George Bernarda Shawa a filmu Gabriela Pascala „PYGMALION“. Dílo je uvedeno po dohodě s agenturou Tams – Witmark, New York.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

20. středa 19.00 – 21.30 hodin

Sk. II. Jára Beneš / **NA TÝ LOUCE ZELENÝ** / Lidová opera.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

21. čtvrtek 19.00 – 21.45 hodin

MIMO Grigorij Gorin / **KRÁLOVSKÉ HRY** / Strhující příběh o vášni, kterou nepokorila ani smrt.

SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

22. pátek 19.00 – 21.15 hodin

Sk. IV. Léo Delibes / **COPPELIA** / Klasický balet.

GENERÁLNÍ SPONZOR BALETU SEVEROMORAVSKÁ ENERGETIKA

Rodinné vstupné. Děti do 15 let a doprovod – sleva 50% na vstupenku.

23. sobota 19.00 – 21.30 hodin

Sk. X. Federico García Lorca / **KRVAVÁ SVATBA** / Slavné drama lidských vásní v rytmu flamencu.

SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

24. neděle 17.00 – 18.45 hodin

MIMO Vlastimil Ondruška - Tomáš Vůjtek - Dagmar Hlubková / **POPELKA** / Muzikální pohádka.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

Rodinné vstupné. Děti do 15 let a doprovod – sleva 50% na vstupenku.

26. úterý 19.00 – 21.30 hodin

MIMO George Gershwin – Ira Gershwin / **CRAZY FOR YOU**® / Veškerá práva k hudbě George and Ira Gershwin® pro toto představení jsou udělena rodinou Gershwinových / **CRAZY FOR YOU**®, THE NEW GERSHWIN MUSICAL je uváděn po dohodě s TAMS-WITMARK MUSIC LIBRARY, INC.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

27. středa 19.00 – 21.15 hodin

Sk. F Léo Delibes / **COPPELIA** / Klasický balet.

GENERÁLNÍ SPONZOR BALETU SEVEROMORAVSKÁ ENERGETIKA

Rodinné vstupné. Děti do 15 let a doprovod – sleva 50% na vstupenku.

28. čtvrtek 19.00 – 21.30 hodin

Sk. C Federico García Lorca / **KRVAVÁ SVATBA** / Slavné drama lidských vásní v rytmu flamencu.

SPONZOR ČINOHRY KOVIT, a. s.

29. pátek 19.00 – 21.30 hodin

Sk. P MUZIKÁLOVÝ KONCERT

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

30. sobota 15.00 – 17.50 hodin

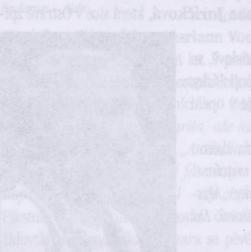
ZADÁNO Frederick Loewe - Alan Jay Lerner / **MY FAIR LADY** / Muzikál podle hry George Bernarda Shawa a filmu Gabriela Pascala „PYGMALION“. Dílo je uvedeno po dohodě s agenturou Tams – Witmark, New York.

GENERÁLNÍ SPONZOR OPERETY BorsodChem MCHZ, s. r. o.

ČACHICKÁ PANÍ (Gabriela Mikulková – Kata, Marie Logojdová – Báťa-horyčka, Anna Cónová – Dorna).

Foto Josef Hradil

V pátek **8. listopadu** uvádí činoherní soubor NDM v Divadle Jiřího Myrona dvě poslední představení inscenace hry Jaroslava Vostrého **ČACHICKÁ PANÍ**. Hra o Alžbětu Báthoryové (Marie Logojdová) byla před dvěma lety v NDM uvedena v režii Radovana Lipuse v české premiéře. Představení začínají v 18 a 20.15 hodin v DJM.

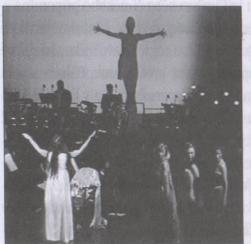
V úterý **12. listopadu** hrajeme naposledy „velkou romantickou operetu o básníku, rebelovi a milovníku krásných žen Villonovi“. Derníéra Frimlová **KRÁLE TULÁKŮ** v nastudování dirigenta Karla Mládka a režii Dagmar Hlubkové začíná v Divadle Jiřího Myrona v 19 hodin.

KRÁL TULÁKŮ (Barbara Oczková – Kateřina de Vausseles, František Strnad – François Villon – v popředí).

Foto Josef Hradil

fotopozvánka

na Muzikálový koncert, jehož součástí bude koncertní, poloinscenované provedení nejslavnějších bití muzikálu
The Phantom of the Opera.

Foto z VHS Bořivoj Wojnar

méně i více známí hosté v ostravské opeře

Princezna Eudoxie, Rachel, Eléazar a princ Leopold – to jsou hlavní postavy Halévyho opery **Židovka**, mezi jejímž představiteli je řada hostujících pěvčů. Některé z nich už samozřejmě znáte, ale jeden z představitelů prince Leopolda – **Tomas Černý** – se objevuje v Ostravě poprvé. Tak tedy stručně – zpív začal Tomáš Černý studoval až dva roky poté, co zahájil v roce 1995 svou uměleckou kariéru jako koncertní pěvec. Pěvecké základy mu totiž dal jeho otec, tenorista Karel Černý. Zpívá široký repertoár, zahrnující hudbu od renesance po současnost. V divadle debutoval v roce 1997. Začínal v plzeňském Divadle J. K. Tyla, zpíval s Operou Mozart, od roku 1998 je stálým hostem Státní opery Praha. Z roli, které vytvořil, uvedme alešpón Prince v Rusalce, Dona Ottaviu v Donu Giovannim, Almavivu v Lazebníku sevillském, Pinkertona v Madame Butterfly. Během své krátké kariéry už získal Cenu Thálie (2000) za roli prince Šunga v operetě F. Lehára Země dnšněv, kterou zpíval a hrál v Hudebním divadle v Karlíně. Aši určitou raritou je jeho zájem o barokní operu. Učinkoval ve většině významných projektů, které u nás v této oblasti vznikly, včetně plzeňské inscenace Purcellovy opery Dido a Aeneas, která získala v roce 1998 Cenu Alfréda Radoka.

Na práci v ostravské opeře, ve které zpívá i jeho otec, se moc těší. Speciálně na pana režiséra Taranta. „Každé setkání s režisérem, který vás někam posune, je žádoucí,“ říká. Slyšel tři nahrávky Židovky a já nedělám, že se v NDM tota opera uvádí. „Opera se mi strašně líbí,“ vysvětluje. Je to vyspělé drama, dilo, ve kterém hudebně slýchíš o šedesát let staršího zralého Offenbacha. Úžasná hudba. Sporné je nastudování v čestné, protože každý překlad je neprsný a někdy i kostrobatý, navíc problémem je samozřejmě frázování. Pro mne je to na druhou stranu jednodušší, protože si velice rychle zapamatuju hudbu, ale pomalu se ucím texty.“

Princeznu Eudoxii ztvární vedle „domácí“ Marianny Pittlárové i hostující **Jana Juríčková**, která sice v Ostravě zpívala roli Barče v Hubičce, ale zatím o ní ani nic bližšího nevíte.

Jana Juríčková je od roku 2000 sólistkou Slovenského národního divadla v Bratislavě, ve kterém hostovala již během studia na VŠMU. Vytvořila zde např. Adinu v Nápoji lásky, Blondonu v Únosu ze serailu či Královnu noci v Kouzelné flétně. Zároveň hostuje v opeře Košicích a v Janáčkově opeře v Brně.

„Mám Ostravu ráda, cítím se tu velmi dobře,“ říká pěvkyně ke svému ostravskému hostování. „Vždy je o nás dobré postaráno a jsou tu úžasní lidé. Ráda se sem vrátem.“ Přestože je teprve na začátku zkoušek, Židovku už samozřejmě slyšela z nahrávky. „Myslím si, že je v ní velmi krásné zpívání, což se týká blávny Rachel a obou tenorů. Dá se v ní hodně ukázat, ale mně osobně nejsou tyto velké opery až tak blízké.“

Postava Rachel je dosud největším pěveckým úkolem čerstvě absolventky Akademie umění v Banské Bystrici **Marii Andrašovanové**, která svou první roli vytvořila již

v šesti letech v televizní opeře Návrat. Pokud vám její jméno něco či někoho připomíná – ano, je dcerou slovenského hudebního skladatele a sólistky operety bratislavské Nové scény. Po studiu zpěvu na bratislavském Konzervatoru byla dva roky v New Yorku, kde jí své pěvecké zkoušnosti předával bývalý sólista Metropolitní opery prof. Marek. Během studia na Akademii umění v Banské Bystrici hostovala na tamější operní scéně a v Prešově. Zpívala např. Esmeraldu v Prodané nevěstě, Aničku v Čarostřelci a Vérnu v Puritánech. Když na konci studia psala do Ostravy a následně pak přijela předzpívávat, začala se zrovna připravovat opera Erindo. Ve slovenštině. Pokud jste v ní ještě Márioi Andrašovanovou neviděli, 1. listopadu máte možnost. Nyní tedy studuje Rachel: „Je to pro mne velká příležitost. Než jsem se rozhodla ji přijmout, konzultovala jsem nabídku s maminkou a se svou současnou profesorkou. Role je velmi těžká, náročná, ale doufám, že ji zvládnu. Židovka je moje první velká opera, doufám, že pan režisér a pan dirigent se

12

zpravodaj národního divadla moravskoslezského v ostravě / listopad 2002

méně i více známí hosté v ostravské opeře

mou budou mít trpělivost.“ Dosavadní práci si pochvaluje: „My Slováci jsme možná trochu lenivější a nepořádnejší než Češi. Práce tady, co se týče hudební stránky, je daleko profesionálnější. Ale zjistila jsem, že není jednoduché zpívat česky. Češtině jsem sice vzdycky rozuměla, ale nějak jsem si neuvedomila, jak může jinou diákci a délky. Musím si dávat velký pozor. Naštěstí pan dirigent tyto věci velmi blídá a bazíruje na nich.“

Židovský obchodník Eleázar má dva představiteli – L. M. Vodičku a Alojze Haranta. Pěvce ostravským publikem vítá a oblibení.

Alojz Harant jezdí do Ostravy už dvacet let. Zpíval i v Praze, Bratislavě, Košicích, v zahraničí, nyní vystupuje vedle Ostravy, kterou považuje za své dominantní působiště, především v Banské Bystrici. K Ostravě má naprosto specifický vztah, který ale vůbec nesouvisí s operou. „Pocházím z Kyšic,“ říká pěvec. „Jako dítě jsem začal chodit, až když jsem měl tři roky. Narodil jsem se totiž s ‚anglickou‘ nemocí. Byl jsem kost a kůže, brbáty vzdad, vepredu, zdálo se, že mi není pomoc. Maminka si myslíla, že je konec. Ale – měl jsem letíčku v Hermaničích a ta nám poradila jednoho doktora tady v Ostravě. Ten mi vlastně zachránil život, vylečil mě. Byl Žid. Mám pocit, jako bych mu inscenaci Židovky splácel svůj dlub, i když skoro po padesáti letech.“ Opera Židovka se mu velice líbí: „Jen je škoda, že ji nezpíváme v originále. Slyšel jsem nabíravku za Státní opery ve Vídni, v originále je to fantazie. Myslím si, že každý překlad dílu uskodí.“

Pokud Alojz Harant pobývá jako např. nyní delší dobu v Ostravě, rád si odskočí na svou chalupu na Kyšicích. Dodnes tam žije celá jeho rodina. Občas, doprovázen svými sourozenci, zpívá na benefičních koncertech pro děti. A pokud zůstává v Ostravě, věnuje se ve volném čase na pokoji divadelní ubytovny malování.

Druhého z Eléazaru **Leo Mariana Vodičku** už vůbec není nutno příznivcům opery představovat, vždyť do Ostravy přijíždí vícero či méně pravidelně třicet let. V poslední době jsme ho měli možnost vidět např. v Tosce, Turandot, Káti Kabanové, Hubičce. Přestože je stálým hostem Státní opery Praha a hostuje v operních domech po celém světě, zpívá jeden „z nejlepších českých tenoristů posledních let“ (Malá encyklopédie české opery) v Ostravě rád.

„Dneska už je to trochu rarita, aby tole divadlo málo své publikum, které ho nejádym způsobem drží,“ říká. „A chodí do něj děti a mládež, což už vůbec není ve velkoměstech k vidění. To mě fascinuje. V Praze je situace jiná. Publikum se střídá, např. Státní opera je nabízí – ale cizinci.“

Přestože již ztvárnil řadu postav českého i světového operního repertoáru, s postavou Židovského klenotníka Eléazara se pěvec dosud nesetkal. Důvod je prostý: „Ostravská operní dramaturgie předkládá divákům řadu oper, které se po středě běžně nebrají, a diváci tím pádem mají možnost uslyšet něco, co se bned tak někde jinde neslyší. Má to cosi do sebe.“

Upřímně ale přiznává, že má s Eléazarem trochu problém: „Part toboto typu jsem nikdy nezpíval, takže poprvé vybouzeji ze svého blasového oboru. Židovka je sice romantická opera, ale z raměho období. Party mají na některých místech kudrlinky, což není zrovna doména mého blasu. Proto jsme se je snažili s panelem dirigentem trochu eliminovat. Sama postava je hodně psychologická. Netvrďám, že je mi blízká, bledám k ní nějakým způsobem cestu. Zatím ani netvrďám, že je mi sympatická a už vůbec ne, že jí mám rád. Sleduji v ní mnoho protikladů a protiřečení, takže najít na ni něco pozitivního dá velkou práci. Já bych se jako Eléazar v žádném případě nezachoval. Jsem člověk velmi tolerantní na všechny strany, nesnažil bych se pokud jde o víru je mi cizí a vysloveně odporná. Jsem zvědavý jak diváci příběh, který opera vypráví, příjemot.“

KONTAKT: NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ, MINISTERSTVO KULTURY ČR
Foto: Josef Hradil a archiv

ALENA MIKOVÁ

Foto Josef Hradil a archiv

zpravodaj národního divadla moravskoslezského v ostravě / listopad 2002

13

■ 21. prosince 2002 – Divadlo Antonína Dvořáka v 19.00 hodin

Petr Iljič Čajkovskij: LABUTÍ JEZERO – premiéra baletu

hosté v NDM

1. 11.	Ludmila Machytková	Vídeňská krev	24. 11.	Dalibor Hrda	Hubička
	Michal Vojta	Vídeňská krev	26. 11.	Jan Kaštovský	Crazy for You
	Barbara Oczková	Vídeňská krev		Linda Stránská	Crazy for You
1. 11.	Marián Vojtko	Erindo		Gabriela Miková	Crazy for You
	Mária Andrašovanová	Erindo		Ivo Marták	Crazy for You
	Leo Marian Vodička	Káťa Kabanová	27. 11.	Roman Harok	Popelka
3. 11.	Valentin Prolat	Kníže Igor		Albert Čuba	Popelka
	Petra Věberová	Kníže Igor		Radka Coufalová	Popelka
5. 11.	Vojtěch Nalezenec	Lazeňsk sevillský		Karla Diváková	Popelka
	Paolo Gatto	Lazeňsk sevillský		Lada Bělašková	Popelka
5. 11.	Milan Šulc	Romance pro krídlovku	28. 11.	Paolo Gatto	Aida
	Milan Kačmarčík	Romance pro krídlovku		Alojz Harant	Aida
7. 11.	Stanislav Šárský	Život je sen		Dalibor Hrda	Aida
12. 11.	Zbigniew Kalina	Komedie omylů	28. 11.	Věra Janků	Krvavá svatba
12. 11.	Barbara Oczková	Král tuláků	29. 11.	Jindřiška Rainerová	Dvě vdovy
14. 11.	Stanislav Šárský	Život je sen		Jaromír Novotný	Dvě vdovy
15. 11.	Apolena Veldová	Tramvaj do stanice	30. 11.	Petr Vaněk	My Fair Lady
	Milan Kačmarčík	Touha	30. 11.	Apolena Veldová	Portugálie
		Tramvaj do stanice		Milan Kačmarčík	Portugálie
		Touha		Stanislav Šárský	Portugálie
15. 11.	Roman Harok	Na tý louce zelený			
19. 11.	Stanislav Šárský	My Fair Lady			
	Karla Diváková	My Fair Lady			
	Vladimíra Krakovková	My Fair Lady			
20. 11.	Otakar Prajzner	Na tý louce zelený			
20. 11.	Andrej Bestičastnyj	Kníže Igor			
	Dalibor Hrda	Kníže Igor			
21. 11.	Apolena Veldová	Královské hry			
	Stanislav Šárský	Královské hry			
	Milan Šulc	Královské hry			
22. 11.	Apolena Veldová	Klíčovou dírkou			
	Stanislav Šárský	Klíčovou dírkou			
22. 11.	Viktorn Jenčík	Karneval svatba			

• VOJTECH BARTEK - Ohlédnutí

Retrospektivka známého ostravského fotografa k životnímu jubileu
Do 6. 11. 2002 – Galerie Opera – Divadlo Jiřího Myrona
Realizováno za finanční podpory Moravskoslezského kraje.

ED VALENTINE – Základní principy – Výběr z díla

Od 7. 11. 2002 do 27. 11. 2002 – Galerie Opera – Divadlo Jiřího Myrona
Realizováno za finanční podpory Moravskoslezského kraje.

● MARTIN KOLLÁR

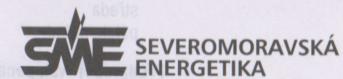
Výstava barevných dokumentárních fotografií předního slovenského fotografa.
Ve spolupráci s Institutem tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě a Institutem pro veřejné otázky
v Bratislavě.

Od 28. 11. 2002 – Galerie Opera – Divadlo Jiřího Myrona
Realizováno za finanční podpory Moravskoslezského kraje

● PAVEL HON – ZE TŘETÍ ŘADY

Výstava divadelních fotografií – výběr
Od 12. 11. 2002 – Galerie Thálie – Divadlo Antonína Dvořák

ZA SPONZORSKOU POMOC DĚKUJEME:

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Měsíční program
kulturních institucí Ostrav
najdete v časopise

program
společník všech Ostravanů

**UVEDENÉ AKTIVITY NDM JSOU REALIZOVÁNY ZA FINANČNÍ PODPORY
MINISTERSTVA KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY.**

VSTUPENKY OBDRŽÍTE

- v celotýdenním ústředním předprodeji na třídě Čsl. legií,
vedle Divadla Jiřího Myrona:

pondělí	13.00 – 17.00 hodin
úterý až pátek	9.00 – 13.00 13.30 – 17.00 hodin
sobota	9.00 – 12.00 hodin
ústřední předprodej	telefon: 596 114 840

- hodinu před začátkem představení u pokladny:

v Divadle Antonína Dvořáka	telefon: 595 151 120
v Divadle Jiřího Myrona	telefon: 596 121 748
náborové oddělení	telefon: 596 122 468
objednávky vstupenek nad 10 ks	

- **předplatné**

pondělí	13.00 – 17.00 hodin
úterý, čtvrtok	9.00 – 13.00 13.30 – 15.30 hodin
středa	9.00 – 13.00 13.30 – 17.00 hodin
pátek, sobota	zavřeno

telefon: 596 114 008

Předprodej vstupenek na listopad 2002 a na veřejné generálky v ústředním předprodeji. Vstupenky na veřejné generálky se prodávají jeden den před jejich konáním, t. j. zpravidla ve čtvrtek. Ceník vstupenek na jednotlivá představení a podmínky poskytování slevy při hromadných návštěvách důchodců, vojáků, žáků a studentů jsou vyvěšeny u pokladny předprodeje. Na předpremiéry – veřejné generálky pro důchodce – jednotné vstupné.

ZBYLÉ VSTUPENKY NA PŘEDSTAVENÍ V PŘEDPLATNÉM I MIMO – V PRODEJI HODINU PŘED ZAČÁTKEM PŘEDSTAVENÍ PŘÍMO V DIVADLE JIŘÍHO MYRONA A DIVADLE ANTONÍNA DVOŘÁKA.
Veškeré informace jsou rovněž dostupné na internetové adrese:
<http://www.ndm.cz>

Redakce: texty a redakční úprava – Pavla Březinová

program – Milena Sladká

Krajkovská: technická spolupráce – Jarmila Faferková

Adresa redakce: Národní divadlo moravskoslezské, Čsl. legií 14, Ostrava

tel./fax: 596 115 830

Vydalo Národní divadlo moravskoslezské v říjnu 2002 – neprodejně